vincas cum iudicaris. Si autem iniquitas nostra iustitiam Dei commendat quid dicemus? Numquid iniquus Deus qui infert iram? Secundum hominem dico. Absit. Alioquin quomodo iudicabit Deus mundum? Si enim veritas Dei in meo mendacio habundavit in gloriam ipsius quid adhuc et ego tamquam peccator iudicor? Et non sicut blasphemamur, et sicut aiunt nos quidam dicere faciamus mala ut veniant bona quorum damnatio iusta est. Quid ergo praecellimus eos? Nequaquam. Causati enim sumus Iudaeos et Graecos omnes sub peccato esse sicut scriptum est quia non est iustus quisquam, non est intelligens, non est requirens Deum. Omnes declinaverunt simul inutiles facti sunt, non est qui faciat bonum non est usque ad unum. Sepulcrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant, venenum aspidum sub labiis eorum. Quorum os maledictione et amaritudine plenum est, veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem. Contritio et infelicitas in viis eorum, et viam pacis non cognoverunt, non est timor Dei ante oculos eorum. Scimus autem quoniam quaecumque lex loquitur his qui in lege Dei sunt loquitur ut omne os obstruatur et subditus fiat omnis mundus Deo quia ex operibus legis non iustificabitur omnis caro coram illo. Per legem enim cognitio peccati. Nunc autem sine lege iustitia Dei manifestata est testificata a lege et prophetis. Iustitia autem Dei per fidem Iesu Christi super omnes qui credunt in eum. Non est enim distinctio. Omnes enim peccaverunt et egent gloria Dei. Iustificati gratis per gratiam ipsius per redemptionem quae est in Christo Iesu quem proposuit Deus propitiationem per fidem in sanguine ipsius ad ostensionem iustitiae suae propter remissionem praecedentium delictorum in sustentatione Dei ad ostensionem iustitiae suae in hoc tempore ut sit ipse iustus et iustificans eum qui ex fide Iesu Christi est. Ubi est gloriatio tua? Exclusa est. Per quam legem? Factorum? Non. Sed per legem fidei. Arbitramur hominem autem iustificari per fidem sine operibus legis. An Iudaeorum Deus tantum? Nonne et gentium? Immo et gentium. Quoniam quidem unus Deus qui iustificat circumcisionem ex fide et praeputium per fidem. Legem ergo destruimus per fidem? Absit. Sed legem statuimus.

IIII

Quid ergo dicimus invenisse Abraham patrem nostrum secundum carnem? Si enim Abraham ex operibus iustificatus est habet gloriam sed non apud Deum. Quid enim scriptura dicit? Credidit Abraham Deo et reputatum est ei ad iustitiam. Ei autem qui operatur merces non imputatur secundum gratiam sed secundum debitum. Ei vero qui non operatur credenti autem in eum qui iustificat impium reputatur fides eius ad iustitiam secundum propositum gratiae Dei. Sicut et David dicit beatitudinem hominis cui Deus accepto fert iustitiam sine operibus. Beati quorum remissae sunt iniquitates et quorum tecta sunt peccata. Beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum. Beatitudo ergo haec in circumcisione manet an etiam in praeputio? Dicimus enim quia reputata est Abrahae fides ad iustitiam. Quomodo ergo reputata est? In circumcisione an in praeputio? Non in circumcisione sed in praeputio. Et signum accepit circumcisionis signaculum iustitiae fidei quae est in praeputio ut sit pater omnium credentium per praeputium ut reputetur et illis ad iustitiam et sit pater circumcisionis non his tantum qui sunt ex circumcisione sed et his qui sectantur vestigia quae est in praeputio fidei patris nostri Abrahae. Non enim per legem promissio Abrahae aut semini eius ut heres esset mundi sed per iustitiam fidei. Si enim qui ex lege heredes sunt exinanita est fides abolita est promissio. Lex enim iram operatur. Ubi autem non est lex nec praevaricatio. Ideo ex fide ut secundum gratiam firma sit promissio omni semini non ei soli qui ex lege est sed et ei qui ex fide est Abrahae qui est pater omnium nostrum, sicut scriptum est quia patrem multarum gentium posui te ante Deum cui credidisti qui vivificat mortuos et vocat ea quae non sunt tamquam ea quae sunt. Qui contra spem in spem credidit ut fieret pater multarum gentium secundum quod dictum est sic erit semen tuum sicut stellae caeli et sicut arena maris. (que in litore) Et non infirmatus fide consideravit corpus suum iam emortuum cum fere centum annorum esset et emortuam vulvam Sarrae. In repromissione etiam Dei non haesitavit diffidentia sed confortatus est fide dans gloriam Deo plenissime sciens quia quaecumque promisit potens est et facere. Ideo et reputatum est illi ad iustitiam. Non est autem scriptum tantum propter ipsum quia reputatum est illi ad iustitiam sed et propter nos quibus reputabitur credentibus in eum qui suscitavit Iesum Christum Dominum nostrum a mortuis qui traditus est propter delicta nostra et resurrexit propter iustificationem nostram.

V

Iustificati igitur ex fide pacem habeamus ad Deum per Dominum nostrum Iesum Christum per quem et accessum habemus per fidem in gratiam istam in qua stamus et gloriamur in spe gloriae filiorum Dei. Non solum autem sed et gloriamur in tribulationibus scientes quod tribulatio patientiam operatur, patientia autem probationem, probatio vero spem. Spes autem non confundit quia caritas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum qui datus est nobis. Ut quid enim Christus cum adhuc infirmi essemus secundum tempus pro impiis mortuus est? Vix enim pro iusto quis moritur. Nam pro bono forsitan quis audeat mori. Commendat autem suam caritatem Deus in nobis quoniam si cum adhuc essemus peccatores Christus pro nobis mortuus est multo magis ergo iustificati nunc in sanguine ipsius salvi erimus ab ira per ipsum. (Si cum inimici essemus reconciliati sumus Deo) Non solum autem sed et gloriamur in Deo per Dominum nostrum Iesum Christum per quem nunc reconciliationem accepimus. Propterea sicut per unum hominem in hunc mundum peccatum intravit et per peccatum mors et ita in omnes homines mors pertransiit in quo omnes peccaverunt. Usque ad legem enim peccatum erat in mundo.